

[Statsministeren.]

net og ogsaa faa vor udenlandske Betalingsbalance bragt i en bedre Orden. Vi har med Støtte fra alle Sider — saa vidt mig bekendt har alle Partier her i Rigsdagen været enige deri — udført et humanitært Arbejde for de Befolkningsdele i Europa, som var haardere ramt end vi. Om end det i Forhold til hele det almindelige Forbrug ikke har drejet sig om noget stort Beløb, er det jo som bekendt den sidste Del, der er den værste. Ogsaa dette har hemmet eller i hvert Fald i nogen Grad begrænset vore Eksportmuligheder eller vore Forsyningsmuligheder herhjemme og — med det Beløb, der nu er bevilget, paa vel 25—30 Mill. Kr. — bidraget til at øge Vanskelighederne med Hensyn til at komme igennem og holde de økonomiske og valutamæssige Forhold i Orden.

Dertil kommer, at vort Handelsforhold over for Udlandet, og navnlig over for vor vigtigste Handelsforbindelse, England, ikke har været os gunstigt. Fra første Færd blev Retningslinierne for dette Handelsforhold fastlagt, og vi var vel nødt til at gaa ind paa dem. Der var faste Priser paa de Varer, vi skulde sælge, og der var fastsat bestemte Kvantiteter, enten absolutte Kvantum eller procentvise Kvantum af hele vor Eksportmængde. Denne Handelsaftale blev i hvert Fald fuldt ud tiltraadt ogsaa af de socialistiske Partier, som nu kritiserer saa stærkt og saa voldsomt. Revisionen af denne Handelsaftale, som fandt Sted i Sommeren 1946, altsaa før Handelsaftalen var udløbet, betød en Forbedring, og denne Forbedring og de Vilkaar, som vi da gik ind paa, blev forelagt baade de Organisationer, som skulde producere disse Varer, og de forskellige politiske Partier, og ingen turde tage Ansvaret for at sige nej til at gaa ind paa denne Revision af Handelsaftalen. Derfor har vi ogsaa alle i Forening Ansvaret for dens Fortsættelse, ogsaa de, som nu kritiserer, at denne Form for Handel indtil nu er opretholdt.

Denne Handelsaftale gjaldt jo til Begyndelsen af Oktober Maaned i Aar. Der er nu, ogsaa denne Gang inden den er udløbet, ved en ny Forhandling foretaget en ny Revision i Begyndelsen af Aaret 1947. Denne Revision er ikke tiltraadt af de to Partier, som jeg har omtalt, og som er saa stærke og saa voldsomme — i hvert Fald i Ord — i Retning af Kritik over for det, som er foregaaet paa disse Omraader. Der er imidlertid hertil at bemærke, at denne Revision af Handelsaftalen med England ikke binder os længere end den Handelsaftale, vi havde i Forvejen, og som blev sluttet i Sommeren 1946. Men den bevirker, at vi, dels ved for-

bedrede Priser og dels ved et forøget Kvantum til Eksport, opnaar en forøget Indtægt paa ca. 100 Mill. Kr., og den vil saaledes medvirke til i den kommende Tid at forbedre vor Handelsbalance og vor valutamæssige Stilling over for Udlandet.

Saadan er altsaa i store Træk Forholdet med Hensyn til vort Varesalg. Men hertil kommer som et andet Led i vort Handelsforhold til Udlandet, specielt til vor største Handelsforbindelse, England, Varekøbene udefra. De er, saa vidt jeg kan se, i hele Perioden foregaaet til stigende Priser, og det er klart, at det er de Vilkaar, vi har haft at arbejde under: Bindingen af Priserne paa vore Salgsvarer og stigende Priser paa de Varer, vi skal købe, der er Baggrunden for Situationen, som den nu er og vil blive i den nærmeste Tid. Det er Betingelser, vi vel kan være misfornøjede med og ogsaa med god Grund, men ingen af de ærede Kritikere har hidtil kunnet anwise nogen Vej til at løsgøre os fra denne Tilstand paa en god Maade. Har de en Løsning, har de en Udvej til Forbedring heraf, skulde de hellere anwise os den i Stedet for at kritisere saa voldsomt. Det vilde være mere frugtbringende, og der vilde være mere Grund til at tage en saadan Anvisning op til en saglig Overvejelse og Vurdering, men jeg har, som sagt, ikke hørt noget om, at man havde saadanne Veje at anwise.

Derimod er der jo fra anden Side, nemlig fra De samvirkende danske Landboforeninger, i hvert Fald fremkommet et Forslag. Jeg forstaar, at man fra forskellig Side paa Forhaand og straks har taget afgørende Afstand fra dette. Det har vi ikke gjort fra Regeringens Side. Dette Forslag kan ikke blive aktuelt før til Oktober, fordi vor Handelsaftale gælder til den Tid. Derfor er der Tid til Overvejelse og Undersøgelse, Tid til at afveje Fordelene og Manglerne ved dette Forslag, som jeg gaar ud fra i Hovedtrækene er alle Medlemmer af dette høje Ting bekendt, og efter min Mening fortjener det en nøje Overvejelse.

Der er sikkert Ting, som taler imod at gaa denne Vej, men der er, saa vidt jeg kan se, ogsaa Ting, der taler for det, bl. a. det, at de Vilkaar, som Landboforeningerne her foreslaar for Landbrugsvarernes Vedkommende, er nogenlunde de samme, som de øvrige Erhverv her i Landet for Øjeblikket har. Industrien har, saa vidt jeg ved, en saadan Adgang til at sælge sine Varer til Udlandet for de højest mulige Priser, der kan opnaas. Skibsfarten har den samme Adgang, bortset fra at den selvfølgelig skal stille en vis Tonnage til Raadighed for det danske